

Krødsherad kommune - Energi-og klimaplan (vedlegg 2)

Mål, tiltak og aktiviteter (Vedtatt 250310 - sak 21/10)

Tiltaksområde **Holdningsskapende arbeid**

Delmål: Legge til rette og arbeide for øke kunnskapen og endring av holdninger slik at det blir valgt miljøriktige løsninger

Utfordring: Både enkeltpersoner, virksomheter og kommunen må ha kunnskap og bevisste holdninger for å gjøre valg som tar vare på miljøet. Flere undersøkelser konkluderer med mer kunnskap i alle disse leddene. Kunnskap former holdninger. For barn og unge har vi et særlig ansvar, for disse blir det stilt særlige krav til engasjerende opplegg. Økt kunnskap og bevisste holdninger kan gi resultat på kort sikt ved gjennomføring av klimagassreducerende tiltak, men de langsiktige virkningene er trolig like viktige.

	Tiltak	Aktivitet	Kostnad - budsjett	Ansvar	Frist	Status
H1	Minst en kommunal virksomhet skal miljøfyrtårnsertifiseres hvert år de neste 4 årene	Kommunens virksomhet gjennomgår prosess og gjennomfører tiltak for sertifisering	Kr 50.000,- pr virksomhet + arbeid egne ansatte	Adm.sjef	2015	
H2	1 bedrift i året de neste 4 årene skal bli miljøfyrtårnsertifisert	Ta initiativ. Invitere til møte, hjelpe til med igangsetting.		Næringsliv	2013	
H3	Begge skolene skal bli Regnmakerskoler i løpet av perioden 2011-14.	Regionalt tiltak	Arbeid egne ansatte	Regionalt ansvar	2014	
H4	Kommunen skal bli Fairtrade-kommune innen 2011	Kommunen tar initiativet og innfører det i egen virksomhet		Adm.sjef	2011	
H5	Kommunen skal vedta retningslinjer som sikrer at det blir stilt klimakrav (krav til utslipp av klimagasser) ved alle innkjøp.	1. Utarbeide retningslinjer. 2. Gjennomføring	Arbeid egne tilsatte	Adm.sjef	2012	

Tiltaksområde		Energieffektivisering, energibruk og bioenergi				
Delmål		Arbeide for mest mulig effektiv bruk av energi og full utfasing av elektrisitet og fossile brensel til oppvarming. Energibruk basert på olje og el i kommunale bygg skal reduseres med 15 % pr m2				
Utfordring:		For Krødsherad kommune og resten av landet er utfordringen her todelt: 1) Vi bruker for mye energi i bygningsmassen både pr person og pr areal 2) Vi bruker for mye fossil brensel og elektrisitet til oppvarming. Dette gjelder både kommunale bygg, bedrifter og i husholdninger. Trær binder CO2, 1 fm3 furu binder omtrent 800 kg CO2. Det er et potensiale for å nytte mer tre i bygninger, som alternativ til stål og betong, f. eks. ved å bygge i massivt tre. I tillegg til at kommunen kan gjøre tiltak i egen bygningsmasse, er det også viktig å benytte plan- og bygningsloven aktivt i forhold til private utbyggere.				
	Tiltak	Aktivitet	Kostnad - budsjett	Ansvar	Frist	Status
E1	Konvertere olje-og elkjeler i kommunale bygg over til bioenergi.	Skaffe oversikt, prioritere (innen 2010), gjennomføre innen 2013	kr 100.000,- (analyse)	Adm. sjef	2013	
E2	Vedta retningslinjer for kommunal bygningsmasse som sikrer bruk av vannbåren oppvarming i alle nye bygg, og ved alle rehab.prosjekt over 300 m2	Kommunen gjør nødvendige vedtak	Arbeid egne ansatte	Adm. sjef	2013	
E3	Sette i gang minst 1 pilotprosjekt med massivt-rehus innen 2013. Arbeide for økt bruk av tre og mindre betong og stål i nybygg.	Ved all ny kommunal utbygging skal en arbeide for å øke bruk av tre. Kommunene gjør nødvendige vedtak i egen bygningsmasse.Lage infoskriv. Aktiv påvirkning av tiltakshavere	Arbeid egne ansatte	Adm. sjef	2011: initiativ - 2013: 1 prosjekt	
E4	Kommunen/everk skal opprette et energi- og klimatiltsaksfond og tilføre fondet min kr 10 pr innbygger pr år	Utarbeide retningslinjer for fondet i 2010, støtte fra 2011	Arbeid egne ansatte. Tilskudd kr 25000- pr år	Adm. sjef	2010	
E5	Kompetanseheving for driftspersonell. Både kommunale og private	Årlig regionalt kurs innen energi og klima for alle vaktmestre. Invitere også private bedrifter	15000 kr/år	Regionalt ansvar	1.kurs høst 2011	
E6	Energijøkonomisering i kommunale bygg	Bytte vinduer, lysarmatur m.m	50000 kr/år	Adm. sjef	Kontinuerlig	
E7	Kommunen skal være aktiv, ved nye utbyggingsprosjekt, å utvikle hytte- og boligfelt med svært lavt energiforbruk.	Undersøke aktuelle prosjekt. Bidra til gjennomføring	Arbeid egne ansatte	Adm. sjef	Kontinuerlig	

Tiltaksområde		Areal- og transportplanlegging				
Delmål:		Aktivt innarbeide energi- og klimamål i kommunens overordnede planlegging, både etter plan- og bygningsloven og ellers				
Utfordring:		Det er klimagassutslipp fra transportsektoren som øker mest. Vi forflytter oss stadig mer, både i jobb og fritid. Stort forbruk krever også stor varetransport. Kommunen kan påvirke deler av disse utslippene som styresmakt for arealplanlegging etter plan- og bygningsloven, og ved å sørge for klima- og energitilsyn her. Dessuten utslipp fra egen bilpark.				
Tiltak	Aktivitet	Kostnad - budsjett	Ansvar	Frist	Status	
AT1	Sette energi- og miljøkrav i byggesaksbehandlingen.	Kommunen gjennomfører intern opplæring og utarbeider sjekklister i saksbehandlingen.	Opplæring kr 15.000,-	Adm.sjef	2012	
AT2	Ved kjøp og leie av nye biler i kommunen skal det settes krav til lave utslipp	Sette krav ved kjøp og leie av nye kjøretøy	Arbeid egne ansatte	Adm.sjef	2010	
AT3	Øke bruk av felleskjøring til politiske møter, både på kvelds-og dagtid. Mål 20 % nedgang i kjørelengde.	Ta initiativ og organisere opplegg		Adm.sjef og politikere	2010	
AT4	Tilrettelegging for mer kollektivbruk.	Undersøkje muligheter. Ta initiativ for gjennomføring	Arbeid egne ansatte		2011	
AT5	Krødsherad kommune skal gjennomgå eksisterende Risiko- og sårbarhetsanalyse med tanke på nødvendig klimatilpassing	Gjennomgang klimatilpassing ved kommende revisjon av analyse. Særleg fokus på ras- og flomsikring	Arbeid egne ansatte.	Adm.sjef	2011	

Tiltaksområde		Landbruk				
Delmål:		Legge til rette for at landbruksnæringen og deres organisasjoner engasjerer seg i energi- og klimaarbeidet i kommunen				
Utfordring:		På landsbasis står landbruket for ca 9 % av utslippene, i Krødsherad kommune utgjør de ca 7 %. Jordbruket slipper ut mye klimagasser, bl.a. metangass, i tillegg binder skogen store mengder CO2. I tillegg er bl.a. skog, halm, husdyrgjødsel og matavfall råstoff til fornybar og CO2-nøytral energiproduksjon. Økt bruk av skog, så lenge den blir forynget, er et godt klimatiltak.				
Tiltak	Aktivitet	Kostnad - budsjett	Ansvar	Frist	Status	
L1	Øke fokus på foryngelse skog etter hogst. Kommunen skal aktivt bidra til å øke skogplantingen i regionen. Øke fra 80.000 til 120.000 planter pr år	Kommunen skal ta initiativ mot aktørene. Samarbeid med Modum og Sigdal		Initiativ: Kommunen i 2010	Oppstart av prosjekt i 2010, avsluttes i 2013	
L2	Informere og tilrettelegge for å oppnå energieffektivisering og bruk av alternativ energi innen landbruket	Ta initiativ til størst mulig gjennomføring	Egne ansatte	Initiativ: Adm.sjef Gjennomføring: landbrukets organisasjoner	2010 - 2013	
L3	Øke uttak fra skogen fra 40000 til 50000 fm3 pr år	Kommunen skal ta initiativ mot aktørene. Samarbeid med Modum og Sigdal		Initiativ: Skogbrukssjef. Gjennomføring: Skogeierlag/skog eier	2013	
L4	Øke produksjonen av økologiske produkter i Krødsherad	Informasjon og tilrettelegging,	Egne ansatte	Adm. Sjef i samarbeid med landbrukets organisasjoner	2014	

Tiltaksområde		Avfall				
Delmål:		Krødsherad kommune skal legge til rette for redusert mengde restavfall og reduserte klimagassutslipp fra avfallsektoren				
		<p>Utfordring: Den totale avfallsmengden i landet øker. For å redusere miljøvirkningene av avfallsbehandlingen er det viktig å sortere mest mulig for å øke gjenvinningsgraden og energiutnyttningen av avfallet. En optimal energiutnyttning av avfallet krever et visst befolkningsgrunnlag og avtakere innen rimelig avstand.</p>				
	Tiltak	Aktivitet	Kostnad - budsjett	Ansvar	Frist	Status
A1	Øke andelen av huster som utfører våtkompostering av matavfall hjemme fra 20 til 40 huster	Informasjon og kurs	10000 kr	Adm. sjef.	2014	
A2	Målretta arbeid for øke gjenvinning av avfall fra fritidsboliger.	Informasjon og tilrettelegging,	Egne tilsette	Adm. sjef	2011	
A3	Øke den delen av avfallet som blir sortert ut til gjenvinning av materialer	Informasjon og tilrettelegging,	Egne tilsette	Adm. sjef	2010 - 2014	
A4	Vurdere grunnlaget for å etablere en stasjon for gjenvinning av brukte møbler, sportsutstyr, redskap med mer i kommunen	Informasjon og tilrettelegging,	Egne tilsette	Adm. sjef	2011	
A5	Gå gjennom hele renovasjonsordningen i kommunen, med vekt på avfallsminimering og avfallshåndtering/kildesortering	Utarbeide ny avfallsordning. Utarbeide anbud.	Egne tilsette	Adm. sjef	2010 - 2011	